

Jězusowy začah do Jerusalema

Lube džěci, tutu njedźelu swje-
ćimy bołmončku. Z njej zahaji
so w cyrkwi posledni tydźeń
póstneho časa. Wón rěka tež
martrowny abo swjaty tydźeń.
Kak dny a tydźenje tola leća!
Najwjětši džěl póstneho časa
leži hižo za nami, a z wulkimi
krokami bližimy so jutram.

Bołmončku, tak zhonichmoj
Feliks a ja na džěćacej kate-
chezy loni bołmončku, je Jězus
sławnje na wosole do Jerusa-
lema začahnył. Ludžo witachu
jeho kaž krala, wjeselachu so
a přikiwachu jemu z palmowy-
mi łopjenami. Wón chcyše tam
mjenujcy ze swojimi wučomni-

kami tak mjeno-
wany swjedzeń
pascha – praji so
pas-cha – doži-
wić, kotryž židža
tam swjećachu.
Kaž nam jedna
mać na mjenowanej
katechezy rozkładže,

běše tole za nich jara
ważny swjedzeń. A
Jězus běše žid. Na
swjedženju pascha
spominaja židža
na wuswobodže-
nje israelskeho
ludu, potajkim
swojich přjedownikow,

ŠTO STAWA SO W

Martrowny tydźeń je naj-
wažniši tydźeń cyrkwinskeho
lěta. Wón
wobsteji z
troch tak
mjenowa-
nych čichich
dnjow – wot
póndzele do

srjedy – a troch poprawnych
martrownych dnjow – zelene-
ho štwórtka, wulkeho pjatka
a swjatej soboty. Łačonsce
mjenuja so wone tež „Sacrum
Triduum Paschale“, štož rěka
přełožene „swjate jutrowne
tri dny“. W martrownym
tydźenju, tež swjaty tydźeń
mjenowanym, spominamy
na Jězusowe poslednje dny
do jeho smjerće. W cyr-
kwjach tele dny dožiwimy,
zo je něštožkuli hinak, hač
smy to zwučeni. Někotre

změny a jich woznam
su na tutymaj strono-
maj předstajene:

Bołmončka

Bołmončku spominamy na to, kak je Jězus sławnje na wosole
do Jerusalema začahnył. K tomu zhromadžimy so před
cyrkwu a čehnjemy w procesionje do Božeho domu.
W rukach dźeržimy hałužki bołminy, kiž napodobnjeja
palmowe łopjena, z kotrymiž ludžo tehdy w Jerusaleme
Jězusej přiwyškachu. Na kemšach přednjeju čitajo abo
spěwajo wjacore wosoby Jězusowy pasion, potajkim sta-
wiznu jeho zasudženja, čerpjenja, křižowego puća a wumřěća.

Zeleny štwórtk

Jězusowu poslednju wječer z jeho wučomnikami wopo-
minamy zeleny štwórtk. Tale wječer je zdobom takrjec
přenja Boža mša scyła była.

*přežohnowanej
woblatko a wino*

W někotrych wosadach myje duchowny
na kemšach dwanaće wosobam nohi, na
příklad w Kulowje. Tež Jězus je swojim
wučomnikom při posledniej wječeri noze
mył. Z tutej gestu wón pokaza, kak jich
lubowaše, zo jim samo słužeše. Zdobom
chcyše, zo tež woni druhim słuža, runje takkřesćenjo džensa.

myće nohow w Kulowje

próždna krjepjenčka

Próždni. Ciborij – wulki keluch z wěkom,
w kotrymž su přežohnowane woblatka
a kotryž je z welumom, drohotnje
wušiwany plat zakryty – přenese
duchowny do druhdže w cyrkwi spího-
towanego tabernakla.

*ciborij –
wulki
keluch
z wěkom*

Krjepjenčki – to su sudobja za swjećenu
wodu – so tón džen wupróždňja.

Tabernakl – městno, hdžež so přežohnowa-
ne woblatka chowaja, potajkim čěło Chry-
stusowe – so po
Božej mši wu-
próždni.

próždny tabernakl

Hač do jutrowneje nocy
nětko pišcele a zwony mjelča, sudobjo ze swjeće-
nej wodu kaž tež tabernakl wostanjetaj próždne.
Na wołtarju a druhdže njesteja hižo žane kwětki,
samo přestrjency su zrumowane, haj, wša pycha
w Božim domje. To su znamjenja, zo Jězus bórže
zemrěje, zo njebudže hižo mjez ludźimi na zemi
žiwý. Zdobom pak je to pokazka, zo so ludžo wot
njeho wotwobroća, haj, zo čuje so samotny. Bjez
Jězusa je wšitko próždne a puste. Přiwšěm móžemy
jeho na druhim městnje w Božim domje dale čes-
ćować. Tohodla přenjesu duchowni přežohnowane
woblatka na hinaše městno.

a wosebity swjedžen

z Egiptowskeje. Israelića běchu tam jako njewólnicy žiwi. Na swjedženju pascha, kotryž židža hišće džensa swjeća, woni zhromadnje jědža, Boha chwala a so jemu za wšo džakuja, štož je stworil.

Na tónle Jězusowy začah tutu njedželu spominamy, tak nam

wona mać dale rozložil: mjenujcy w tym, zo so bołmončku před cyrkwu hromadžimy a z bołminu w ruce – palmy džě pola nas nimamy – w procesionje kročimy a skónčnje do cyrkwy čehnjemy. Kaž dale zhonichmoj, pak so wjeselo ludži tehdy, jako Jězusej přiwyskachu, hižo

jara spěšnje změni, haj, woni chcychu jeho samo křižować dać. Wón dyrbješe potajkim wumrěć, štož potom wulki pjatk wopominamy. Móžeće sej tole předstajeć?

Feliks a ja běchmoj jara zrudnaj, jako tole słyšachmoj. Ale, tak dale zhonichmoj, směmy so

na něšto rjane nadžijeć a wjeselić. Přetož jutry je so něšto stało, z čimž tež ludžo tehdy scyła ličili njeběchu. Ale wo tym wam pisamoj, hdyž tak daleko budže.

Žohnowanu bołmončku kaž tež žohnowany martrowny tydźeń přejetaj Wam Feliks a Hańžka.

MARTROWNYM TYDŽENJU?

Wulki pjatk

Wulki pjatk spominamy na to, kak su Jězusa zasuđili, kak je wón čerpjeł, čežki křiž na horu Golgotu blisko Jerusalema njesł, kak bu křižowany a je na křižu wumrěł. Tón džen je čichi kaž tež kruty póstny a abstinency džen. Ewangelscy Serbja mjenuja jón čichi pjatk.

Na wulkopjatkownej liturgiji – potajkim słownej Božej služby popołdnju w třoch, štož je čas, w ko-

Zwony a zwónčki mjelča.

Pišćełe mjelča.

poklaknu abo jón samo koša.

Dokelž zwony tón džen njezwonja, chodža džěci na mnohich wsach serbskich wosadow trójce z klepotawkami po wsy. Z tym narunaja wone zwonjenje rano w šesćich, připołdnju w dwanaćich a wječor w šesćich.

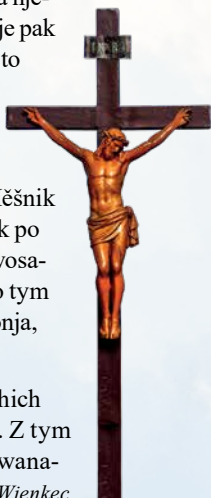
zestajila: J. Wjenkec

Měšnicy a wołarna služba so před wołtarjom modla.

trymž je Jězus na křižu wumrěł, – zastupitaj měšnik a wołarna služba mjelčicy do cyrkwy a so před wołtarjom ležo abo klečo čicho modlitaj. Na Božej služby čita abo spěwa so pasion ze scěnja po Janu. W nim rozprawja wón wo Jězusowym čerpjenju a wumrěću. Eucharistiju cyrkej tón džen njeswjeći, to woznamjenja, zo so woblatka njeprěžohnuja. Swjate woprawjenje pak móžemy přiwšěm přijimać. Za to wužiwa měšnik woblatka, kotrež je džen do toho, zeleny štwórtk, abo hižo prjedy přěžohnował.

Zdobom česćujemy swjaty křiž. Měšnik jón z małej płachtu zawoždžety krok po kroku wotwodžěwa. W mnohich wosadach jón tež tak česćuja, zo wěriwi po tym k wołtarjej du a so před křižom poklonja,

Swjata sobota

Swjata sobota je kaž wulki pjatk čichi džen, haj, džen zrudoby. Ewangelscy Serbja mjenuja jón tež čichu sobotu. Jězus je zemrěł, jeho čěło je tón džen

w rowje wotpočuje. W cyrkwi njeswjeća so žane liturgiske wobrjady, to rěka žane kemše a nyšporry. To je wuraz toho, zo je tež w cyrkwi wšitko mrtwe, hdyž Jězusowe čěło mrtwe w rowje leži.

Kóždy je přeprošeny, před křižom

abо wustajenym Najswjećišim při swjatym rowje w cyrkwach so modlić. Kaž hižo wulki pjatk chodža ministranća tež swjatu sobotu na mnohich wsach z klepotawkami po wsy a „zwonjenje“ k modlenju Jandželkneža narunaja.

Ministranća trójce wob džen klepotaja.

Swjaty row w Kulowskej cyrkwi

Njedospolny wobraz

Wobraz naprawo wo Jězusowym začahu do Jerusalema je njedospolny. Nańdžeš šěsć zmylkow?